

Jaargang 21 - Najaar 2018

Ruimte!

VanWestreenen informeert over
ontwikkelingen in het buitengebied

25
JAAR
ACTIEF

Steven van Westreenen een kwart eeuw
actief met agrarisch advies

Agrarische ondernemers aan het woord
over hun bedrijfsontwikkeling

25 jaar, maar nog lang niet klaar...

Dit jaar bestaat ons adviesbureau 25 jaar! Felicitaties aan Steven met het bereiken van deze mijlpaal en dank voor onze jarenlange prettige manier van samenwerken. Wellicht had menigeen gehoopt dat ons bureau inmiddels overbodig zou zijn. Niets is minder waar.

In die 25 jaar is één ding wel veranderd maar zeker niet minder geworden: de wet- en regelgeving. Dit was destijds ook de aanleiding voor het starten van ons adviesbureau, namelijk het ontzorgen van ondernemers en ze begeleiden door het woud van regels.

De overheid blijft, ondanks mooie doelstellingen, de agrarische sector sturen met vele regels. 'Geitenstop', 'fosfaatrechten', 'CO2-doelstellingen', 'nieuwe emissiefactoren luchtwassers', 'eisen fijn stof', 'verbod nertsenhouderij', 'ontwikkelingsruimte PAS', 'opkoopregeling varkensbedrijven'. Zo maar een greep uit zaken die vaak grote gevolgen hebben voor uw bedrijfsvoering. De overheid beseft niet altijd welke impact dit heeft op het dagelijks leven van de ondernemer. Tijdig reageren of anticiperen blijft hierbij van groot belang.

Op dit moment hebben we voor de landbouw het meest gunstig denkbare (rechtse) kabinet. Inmiddels is er weer een Ministerie van LNV en Carola Schouten de huidige minister. In haar column refereert ze aan de onlangs gepresenteerde landbouwvisie, waarbij 'kringlooplandbouw' het toverwoord is. Op zich een prima gedachte, alleen ontbreekt de invulling en dus hoe nu verder? En waarom alleen deze kringloopgedachte in de landbouw? Bij de aankoop van andere levensbehoeftes zoals kleding, mobiele telefoons, auto's, die vaak vanuit verre landen worden ingevoerd, hoor ik niemand hierover. Daarnaast wordt de kringloopgedachte, meer dan men denkt, al lang toegepast. Het meest positieve uit de visie is dat niet wordt gesproken over krimp van de veestapel. Als dit het signaal is van een 'agrarisch minded kabinet', dan vrees ik dat in de toekomst bij een ander kabinet het klimaat voor ondernemers in de landbouw en aanverwante sectoren er niet beter op zal worden. Nederland is en blijft in mijn beleving een exportland, waarbij hoogwaardige landbouwproducten worden geproduceerd en verwerkt. Deze productie geschiedt met een grote efficiency, een goed dierenwelzijn en een lage

milieubelasting. Het verplaatsen van deze productie kent louter verliezers, zeker de dieren en het milieu. De overheid moet dit meer gaan beseffen. Een gebrek aan praktijkkennis, onnodige lange vertragende procedures en ook de aanhoudende negatieve framing van onze milieuvrienden spelen daarbij een rol.

In deze jubileumeditie zijn weer diverse bedrijfstakken in beeld gebracht. Mooie projecten van ondernemers, waar wij vaak al jarenlang op het erf komen om ze te ontzorgen en te adviseren. Uiteraard zullen wij de agrarische ondernemers blijven ondersteunen in hun bedrijfsontwikkeling. Dit geldt ook voor de aanverwante sectoren in de food & industry. We zien dat er bedrijven, al dan niet noodgedwongen, stoppen en op zoek gaan naar alternatieven. Bedrijfslocaties met een goed toekomstperspectief zullen worden voortgezet. Op de overige locaties moet worden gezocht naar een goede functiewijziging. Ook bij deze ontwikkelingen denken wij graag constructief mee om te zoeken naar goede oplossingen voor het behoud van een leefbaar buitengebied.

Kortom de komende jaren blijven er nog voldoende uitdagingen. Ons team van specialisten is uitgebreid met nieuwe krachten en oude bekenden en samen gaan we met volle kracht vooruit naar een volgende mijlpaal. Ik wens u veel leesplezier!

Inhoud

- 4** Agrarische weetjes
Wist u dat...
- 6** Al 25 jaar hart voor de sector
Dubbelinterview Steven en Barry
- 16** Geen woorden, maar een internationaal landbouwakkoord
Ontwikkelingen sector agrarisch
- 17** VanWestreenen in het nieuws
Door de jaren heen...
- 18** Team VanWestreenen
Voorstellen nieuwe medewerkers
- 24** Prikkelende sparringpartner
Raad van Advies
- 25** VanWestreenen in het nieuws
Door de jaren heen...
- 28** Tijdlijn
VanWestreenen
- 34** Theo van den Brink
Over zijn jubileum bij VanWestreenen

Columns

- 9** Carola Schouten
Minister van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit
- 35** Henny Swinkels
Director Corporate Affairs VanDrie Group

Klantverhalen

- 10** Veneman, Wierden
Bedrijfsverplaatsing
- 12** Heerikhuize, Lunteren
Bedrijfsontwikkeling
- 20** Jan Heij Machinefabriek, Wekerom
Uitbreiding en nieuwvestiging
- 22** Oude Lenferink B.V., Fleringen
Uitbreiding varkensfokbedrijf
- 26** Harmes Pluimvee B.V., Klazienaveen
Bedrijfsuitbreiding
- 30** De Graaf, Eemdijk
Nieuwbouw bijgebouw
- 32** Innovatiecentrum
De Mekkerhof, Holten
Nieuwbouw

The Tiny Country that Feeds the World

Op de wereldranglijst scoort Nederland positie nummer 2 wat betreft de export van agrarische goederen.

De export in 2017 was goed voor 91,7 miljard euro. Dat is een record en dit cijfer stijgt jaar op jaar. De Verenigde Staten staan met 140,5 miljard dollar op plek 1. Omgerekend gaat het om 121,72 miljard euro. Dat verschil is fors, maar de landmassa van het land is dan ook 270 keer zo groot als Nederland.

Schouten wil naar kringlooplandbouw in 2030

Minister Carola Schouten (LNV) wil een omslag in gang zetten naar kringlooplandbouw in 2030. Schouten licht dit toe in haar visie 'Landbouw, Natuur en Voedsel: Waardevol en Verbonden', die zij op 8 september aan de Tweede Kamer stuurde.

Bij kringlooplandbouw komt zo min mogelijk afval vrij, is de uitstoot van schadelijke stoffen zo klein mogelijk en worden grondstoffen en eindproducten met zo min mogelijk verliezen benut. Het kabinet wil de omslag bewerkstelligen met behoud van de wereldwijde sterke positie van de Nederlandse land- en tuinbouw.

Supermarkten

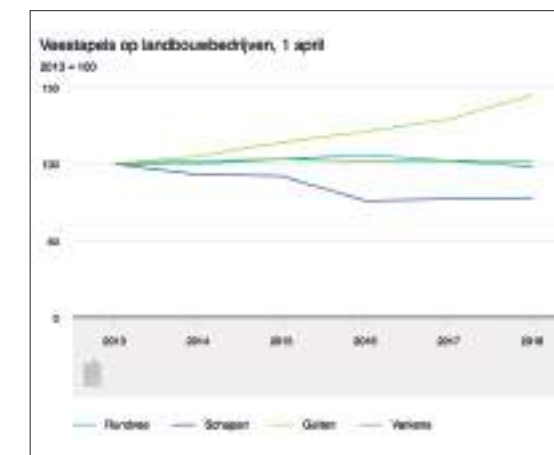
De omslag naar kringlooplandbouw kan volgens de minister alleen slagen als de boer ook een eerlijke prijs voor zijn product krijgt. 'De boer wil - en terecht - beloond worden voor duurzame, veilige en hoogwaardige producten. Alleen dan krijgt hij de gelegenheid te investeren. Daarom slaat deze visie ook op de banken, op de voedingsindustrie, op de supermarkten en op de consument.'

Bron: NieuweOogst.nu

Veestapel

Nederland telde op 1 april 2018 bijna 4 miljoen runderen, ruim 178 duizend (4 procent) minder dan een jaar eerder. Het aantal geiten nam met 12 procent toe, het aantal schapen bleef nagenoeg gelijk. Het aantal varkens op de Nederlandse boerenbedrijven is de laatste jaren nauwelijks gegroeid. In 2017 nam het aantal varkens met 1 procent toe tot ruim 12,5 miljoen dieren. Dat blijkt uit de voorlopige cijfers van de CBS Landbouwtelling 2018.

Bron: CBS

Veestapels op landbouwbedrijven, 1 april (2013 = 100)

Zo vader (en moeder), zo zoon (en dochter)

Van alle Nederlandse landbouwbedrijven is 92% een familiebedrijf. Geen enkele andere sector in ons land heeft zoveel familiebedrijven. In totaal is 70% van de Nederlandse bedrijven een familiebedrijf.

Bron: Boerenbusiness.nl

Agrarische vakbeurzen

VanWestreenen is komend najaar te vinden op de volgende vakbeurzen:

Rundvee & Mechanisatie Vakdagen (RMV) Hardenberg 30 oktober t/m 1 november 2018.
Rundvee & Mechanisatie Vakdagen (RMV) Gorinchem, 27 t/m 29 november 2018.

De Landbouwdagen Intensieve Veehouderij (LIV) in Hardenberg gaan dit najaar niet door. Daarvoor in de plaats zullen er volgend voorjaar per sector vakbeurzen gehouden worden. Meer informatie daarover zal later door de evenementenhal bekend worden gemaakt.

U bent van harte welkom in onze stand!

Al 25 jaar hart voor de sector

Een zilveren jubileum! Dat is reden voor een interview. Wat is het geheim van een kwart eeuw advisering door VanWestreenen? Wat is de meerwaarde van deze groeiende organisatie en hoe ziet haar toekomst eruit? We spraken daarover met de man van het eerste uur, Steven van Westreenen en met mede-eigenaar Barry Wopereis. Twee bevlogen ondernemers met passie voor agrariërs en liefde voor het buitengebied. 'Wij zijn geen managers, maar ondernemers.'

We worden ontvangen in een efficiënt, maar smaakvol ingerichte kantoorkamer. Het kantoor van VanWestreenen te Barneveld, het agrarisch hart van Nederland. Enigszins gehaast komt Steven binnen-vallen. In verband met een juridische kwestie rond een omgevingsvergunning moest hij opdraven bij een zitting van het gerechtshof in Arnhem. Het onderstreept nog eens de complexiteit van zaken waarmee zijn adviesbureau te maken heeft.

Steven, wat kun jij vertellen over de geschiedenis van VanWestreenen?

"Voordat ik deze organisatie heb opgericht, ben ik actief geweest in de publieke sector. Ik werkte voor de gemeente Ede als vergunningverlener op agrarisch gebied. Mede vanwege mijn boerenachtergrond vond ik dit boeiend en leuk werk. Samen met makelaardij Drieklomp ben ik toen een samenwerkingsverband aangegaan. Vanaf 2002 zijn wij verder gegaan als VanWestreenen, met een kantoor in Barneveld."

"In dat jaar hebben we ons werkterrein stevig verbreed door ook te beginnen in de Achterhoek, in Lichtenvoorde", zo vult Barry aan. "In 2002 begon ik daar op een zolderkamertje. In 2006 hebben we er een eigen kantoor geopend."

Jullie zijn eigenlijk voortdurend gegroeid. Hoe valt dat te verklaren?

Barry wijst erop dat er veel werk voorhanden is voor een agrarisch adviesbureau. "De wet- en regelgeving wordt steeds complexer. Agrarische ondernemers hebben steeds vaker advies op maat nodig voor hun bedrijfsvoering. Wij proberen daar creatief op in te spelen. Als het lastig is, worden wij erbij geroepen. 'Nee' is voor ons geen antwoord en dat weten onze klanten."

Steven wijst erop dat ook onheuse juridische aanvallen van milieu-organisaties op boeren extra werk opleveren. "De agrariërs hebben adviseurs nodig die hun begrijpen en die zij kunnen vertrouwen. Barry en ik hebben allebei een agrarische achtergrond en spreken de taal van boeren. Dat schept vertrouwen. Juist in crisissituaties, zoals bij de MKZ, de varkenspest en de vogelgriep speelt dat een belangrijke rol. Daarnaast is het natuurlijk zaak om als bedrijf pro-actief je kansen te pakken. Wie de veranderingen afwacht, kan opeens te laat zijn."

Wie de veranderingen afwacht, kan opeens te laat zijn.

Wat is de kracht van jullie als duo?

Beide heren grinniken even. Barry trapt af: "Steven is een heel andere persoonlijkheid dan ik, ook wat betreft levensovertuiging. Toch kunnen wij buitengewoon goed met elkaar opschieten. Ik waardeer vooral zijn vermogen om relaties te leggen met politici en bestuurders, maar ook zijn ondernemingsgezindheid." Steven reageert: "Barry is ontzettend sterk op de inhoud. Juridisch ingewikkelde zaken laat ik graag bij

hem liggen. Ik richt mij vooral op de strategie van ons kantoor en op het waar mogelijk beïnvloeden van beleid en bestuur. Ik vind het mooi om te zien hoe wij elkaar als tweemanschap mogen aanvullen.”

Wat is het leukste in jullie werk?

“Ik kan ervan genieten als ik zie dat wij er concreet aan bijdragen dat een gezinsbedrijf een goede overdracht kent naar de volgende generatie”, vertelt Steven. “Dat je op zo’n manier mag meewerken aan de continuïteit van agrarische bedrijven vind ik erg dankbaar werk. Het draait gelukkig niet alleen maar om de centen. Daarom sponsoren wij ook graag de nodige lokale activiteiten en goede doelen.”

Wij willen volop inzetten op iedere advisering die het buitengebied raakt.

“Wat ik zelf waardevol vind”, zo vervolgt Barry, “zijn de soms jarenlange contacten met klanten. Sommige klanten zijn al vanaf het begin van onze onderneming bij ons betrokken. Dat levert heel persoonlijke contacten op, maar bijvoorbeeld ook uitnodigingen voor familiegebeurtenissen.”

Het aantal agrarische bedrijven daalt. Maken jullie je zorgen over de toekomst?

“Beslist niet”, zegt Steven resoluut. “In de eerste plaats hebben boeren in onze complexe ruimtelijke omgeving meer dan ooit behoefte aan heldere advisering. Daarnaast hebben zij mensen nodig die opkomen voor hun rechten, ook richting de politiek. Wij staan daarvoor in. De boeren blijven voor ons op nummer één staan. Daarnaast zetten wij ons ook steeds meer in op aanpalende, niet-agrarische beleidsterreinen, zoals afvalinzameling, veevoederbedrijven en dergelijke.”

“Wij willen volop inzetten op iedere advisering die het buitengebied raakt”, zo beaamt Barry. “Daarom investeren wij voortdurend in het actueel houden van onze juridische kennis. Ook willen wij de interne bedrijfsvoering verder optimaliseren. Steven en ik willen vooral naar buiten, naar onze klanten. Wij zijn per slot van rekening geen managers, maar ondernemers!”

We veranderen van richting

Uw bedrijf bestaat dit jaar een kwart eeuw. Van harte geluk gewent.

Als ik 25 jaar terug kijk, valt op hoeveel mogelijkheden we er in Nederland bij hebben gekregen om stad, streek en ommeland te versterken. Mensen hebben allerlei innovatieve manieren ontwikkeld om efficiënt én verantwoord voedsel te produceren, in harmonie met de omgeving. Boeren, tuinders en vissers worden almaar slimmer en vaardiger. Ze beschikken, mede dankzij wetenschappelijk onderzoek, over enorme kennis rond het tot wasdom komen van voedsel, rond innovatieve stelsystemen. Ze weten alles over nieuwe zaden, gewassen en teelten, over data en technologie. Het besef leeft in de samenleving dat wij de aarde moeten beschermen. Er is volop aandacht voor dierenwelzijn. Heel veel mensen kijken welbewust naar mogelijkheden om grondstoffen en materialen opnieuw te gebruiken en de natuur terug te geven wat eerder aan haar werd onttrokken.

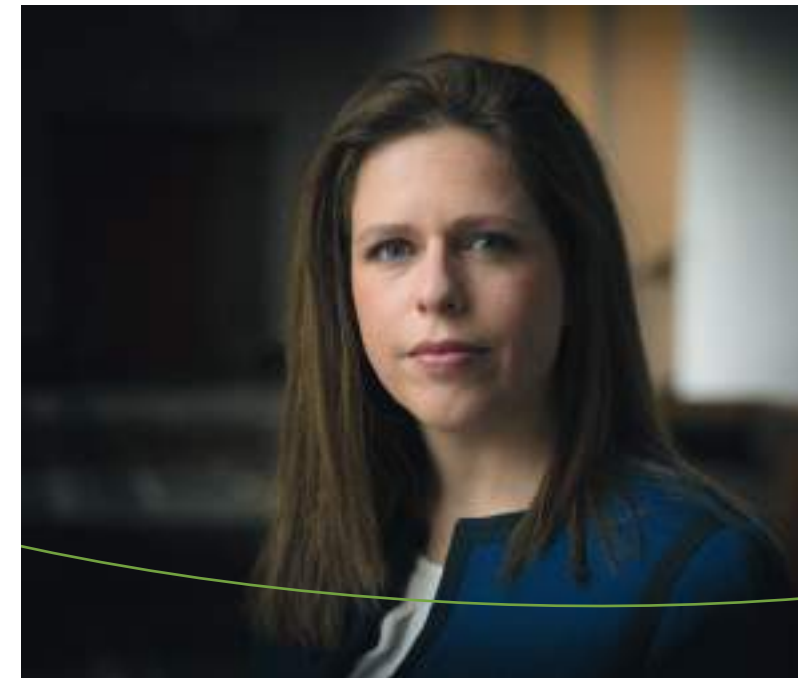
Dat is de wereld waarin de medewerkers en adviseurs van uw bedrijf vandaag werken. Daarmee zijn zij in zekere zin ook, in het verlengde van de boeren, tuinders en vissers, toegewijd aan de natuur, ons voedsel, het groen om ons heen. Drie thema’s die bij elkaar de basis van ons bestaan vormen. Zij zijn bovendien actief in een bijzonder gebied, in de Food Valley, waar mensen weten waar hun kracht zit en hoe ze vooruit willen komen. De Food Valley leunt op slimme en jarenlange samenwerking.

Ik ben opgegroeid met de christelijke overtuiging dat wij niet zonder die

samenwerking kunnen. We leven niet alleen voor onszelf. Wij mogen als rentmeester gebruik maken van al het goede wat de schepping ons geeft. Dat brengt verantwoordelijkheid met zich mee om zorg te dragen. Voor elkaar, onze dieren, onze natuur. Als minister heb ik de bevoorrechte positie dat ik, net als u in uw werk doet, mag meebouwen aan iets dat essentieel is voor ons allemaal.

Het valt op hoe de Food Valley-regio zich weet te onderscheiden doordat werelden er, mede dankzij nauwe samenwerking tussen de overheid, kennisinstellingen en ondernemers, niet op zichzelf staan. Hier vormen landbouw, voedsel en natuur een natuurlijk geheel.

In mijn beleid draait het ook om het geheel. Ik heb begin september aangegeven dat we van richting moeten veranderen. In het visiedocument ‘Landbouw, natuur en voedsel: waardevol en verbonden’ staat waarom wij met elkaar een omslag moeten maken naar een landbouw die ook morgen en overmorgen houdbaar is, wat we moeten doen om ervoor te zorgen dat boeren, vissers en tuinders een duurzame plaats kunnen innemen in de productieketen. Hoe mensen hen weer kunnen waarderen voor hun harde werk en dat we de natuur weer onderdeel moeten laten zijn van ons werk.

Het idee dat een omslag naar kringlooplandbouw onontkoombaar is, wordt breed gedeeld. Naar mijn stellige overtuiging kan en moet ons land daarin de leiding nemen. We zijn immers een toonaangevend en innovatief landbouwland in de wereld. Daarbij moeten we ook koesteren wat we hebben, in deze en andere regio’s. En degenen kunnen waarderen die voor een bestaan als boer, tuinder of visser kiezen, en zich iedere dag, in het besef van het belang van de natuur, voor ons eten inzetten.

Ik zal de Food Valley met interesse blijven volgen en ik wens uw medewerkers en adviseurs toe dat zij zich, in verbondenheid, blijven inzetten en nog veel meer waardevolle ideeën blijven aandragen.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Dupe van megadiscussie

Bedrijfsverplaatsing mts. Veneman van Wierden naar Vroomshoop

Al vele decennia boeren de opeenvolgende generaties Veneman in het Overijsselse Wierden. Tot zestig jaar geleden stond hun boerderij in het hart van het dorp. Na de ontginning en bijbehorende ruilverkaveling kregen de Venemans de kans om in het buitengebied een nieuwe boerderij te betrekken. Die bleef zo'n vijftig jaar in bedrijf, tot hun melkveehouderij plaats moest maken voor natuurontwikkeling. "Als gezin wilden we graag in de regio blijven. Akkerbouwgrond in Vroomshoop leek daarom een goede optie in 2009", vertelt Bert Veneman die eerst met zijn ouders en nu met zijn vrouw de maatschap 'runt.'

In juni 2009 zette de maatschap Veneman haar handtekening onder het koopcontract en kon het project 'Nieuwbouw in Vroomshoop' beginnen. "En toen stak de megadiscussie de kop op", vertelt Veneman. "Er zouden hier megastallen voor kippen en varkens komen, sommige met bijvoorbeeld twintig-duizend varkens. Buurtbewoners en stichtingen probeerden dit tegen te houden. Als melkveehouderij werden wij de dupe van de discussie, we hadden gewoon pech." Het nieuwbouw-project werd een langzaam proces dat veel vroeg van het doorzettingsvermogen. "Je krabt je wel eens achter de oren, waar zijn we mee bezig?", erkent Bert Veneman. "Maar we hebben er altijd vertrouwen in gehouden en de provincie is

pal achter ons blijven staan." Het volhouden werd beloofd. In 2016 ging de eerste spade de grond in, en op 27 juni 2017, acht jaar na dato, verhuisden de koeien naar de nieuwe locatie.

Dagelijks werk

En wat voor een locatie! Maatschap Veneman heeft nu de beschikking over een hagelnieuw bedrijf met een ligboxenstal met 2 x 14 zij-aan-zij melkinrichting, een werkplaats en jongveestal, een berging voor werktuigen en een woonhuis. Momenteel melkt men er 140 koeien en houdt 65 stuks jongvee. "Het eerste halfjaar was best wennen", vindt Bert Veneman. "Maar nu draait het allemaal goed. We willen niet meer terug,

het was alle inspanningen waard." De melkveehouder deelt een compliment uit aan VanWestreenen en adviseur Arjan Versteeg. "We zijn zeer tevreden, ze zijn ervaren en hebben alle kennis van onze sector. Voor ons is zo'n project eenmalig, voor hun dagelijks werk."

Chemie

"Het proces van de maatschap Veneman is volgens Arjan Versteeg, adviseur bij VanWestreenen, ook een voorbeeld voor andere boeren die al lang in een procedure zitten. "Volhouden loont." Ook de manier waarop de familie Veneman het project heeft aangepakt, vindt hij bewonderenswaardig. "Ze zijn heel doelmatig en goed is goed. Ze kiezen voor robuuste kwaliteit, maar niet té. Wat ook belangrijk is: de chemie tussen Bert en zijn vrouw. Ze zijn een goed team en dat werkt!"

VanWestreenen heeft in dit project de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Het verzorgen van de aanvraag Wet Natuurbescherming incl. tekeningen. **M**
- Het verzorgen van de melding Activiteitenbesluit Wet milieubeheer incl. tekeningen.

- Het verzorgen van de aanvraag voor de Omgevingsvergunning bouw. **B**
- Het verzorgen van het bestek en de aanbesteding.

Ondernemen is vooruitzien

Bedrijfsontwikkeling mts. Heerikhuize Postweg Lunteren

Jan van Heerikhuize (62) is klant van het eerste uur. De begintijd van VanWestreenen staat hem nog goed voor de geest. Tijdens een ontmoeting aan de Postweg halen ze samen herinneringen op. "Toen we in de jaren negentig wilden uitbreiden en te maken kregen met de Hinderwet, werd gezegd: 'Je moet Steven van Westreenen bellen.' Je zat toen nog op zolder bij Drieklomp in Voorthuizen."

'Ik wilde groeien en dat is gelukt'

VanWestreenen heeft in dit project de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Het verzorgen van de aanvraag voor de Omgevingsvergunning milieu incl. tekeningen
- Het verzorgen van de aanvraag Wet Natuurbescherming incl. tekeningen

M

- Begeleiding en coördinatie bij het wijzigen van het bestemmingsplan (vervormen bouwperceel)

R

- Het verzorgen van de aanvraag voor de Omgevingsvergunning bouw incl. tekeningen

B

Sinds die tijd is er veel veranderd. “Als ik zie wat er in die jaren allemaal is bijgekomen aan wet- en regelgeving, is boeren anno nu bijna onmogelijk geworden”, reageert Van Westreenen. Steven van Westreenen noemt Van Heerikhuize een goed voorbeeld van iemand die niet alleen denkt aan resultaten op korte termijn maar ook goed naar de toekomst kijkt. “Jan is niet alleen een goede boer maar ook een echte ondernemer. Over elke stap is nagedacht met oog op de toekomst. Aan de ontwikkeling van zijn bedrijf zie je dat ondernemen ook vooruit zien is.”

Boerenzoon

Boerenzoon Jan van Heerikhuize boert al sinds zijn zestiende. “Ik moest wel. Mijn vader stierf jong en er was een boerenbedrijf te runnen thuis. Als enige van zeven kinderen van het ouderlijke bedrijf ben ik boer geworden.” In 1981 begint Jan, samen met zijn vrouw Mary, voor zichzelf. “We konden terecht

op ‘De Slijpkruik’, een pachtboerderij van de gemeente Ede.” De eeuwenoude boerderij met 28 hectare grond maakt deel uit van landgoed Kernhem. Na een aantal jaren boeren kan het bedrijf van Van Heerikhuize, met 80 koeien en 72 varkens niet verder uitbreiden. In 1989 beëindigt de gemeente Ede de pacht. Van Heerikhuize wordt uitgekocht.

Door een samenloop van omstandigheden kan Van Heerikhuize spoedig terecht op boerderij ‘Groot Batelaar’ aan de rand van Lunteren, een voormalige locatie van het Leger des Heils. “We konden een bedrijf kopen met 175 koeien met bijbehorend jongvee met 45 ha eigendom en 500 varkens, inclusief twee medewerkers. Dat hebben we toen gedaan.”

Bevechten

Door de jaren heen wordt het bedrijf steeds verder uitgebreid. Er komen nieuwe stallen voor de groeiende veestapel van

intussen 430 biologische vleesvarkens, 280 melkkoeien en 240 stuks jongvee. Ook verrees er een stal van twee etages voor 60.000 vleeskuikens. “Daarmee waren we net op tijd; dit is de laatste stal die zo is gebouwd.” Keer op keer wordt de hulp van VanWestreenen ingeroepen. En dat is hard nodig. VanWestreenen: “Jullie hebben het niet cadeau gekregen. De vergunningen hebben we altijd moeten bevechten.” Mary van Heerikhuize reageert: “Toch hebben we er nooit van wakker gelegen. Het loopt altijd anders dan je denkt en het is steeds weer goed gekomen.” “Als je om je heen kijkt, is alles onder handen genomen. Ik wilde groeien en dat is gelukt”, stelt een bescheiden Van Heerikhuize.

Stip op de horizon

De oplossing bleek om het bedrijf te scheiden. Zonen Arie en Jan van Heerikhuize runnen nu elk een deel; Jan doet het melkvee en Arie het pluimvee. Vader Van Heerikhuize: “Ik wilde beide zonen recht doen en we hebben nooit scheve gezichten gehad.”

Steven van Westreenen prijst Van Heerikhuize om zijn ondernemerschap. “Je hebt steeds een stap vooruitgezet. En je wist tegelijkertijd ook de regie te houden over de ontwikkeling van je bedrijf. Je hebt je daarbij niet laten leiden door de omgeving en steeds je eigen koers gevaren. Dat kan alleen als je de stip op de horizon helder hebt.”

Geen woorden, maar een internationaal landbouwakkoord

Wie verhalen in de media leest, kan zomaar het beeld krijgen dat boeren weinig met duurzaamheid op hebben. Het tegendeel is waar. Wie met boeren spreekt, hoort warme verhalen over een gesloten kring-loop, koeien in de wei en alle ruimte voor een zo natuurlijk mogelijke productie.

En voor veel boeren blijft het niet bij mooie woorden. Zij brengen hun idealen in de praktijk. Steken de nek uit door hiermee te experimenteren én te investeren. Tot zover dus geen enkel verschil tussen wat de boer wil en de samenleving van hem verwacht. Wanneer er echter een eerlijke prijs gevraagd wordt om al die duurzaamheid terug te verdienen, dan staat de wagen vaak snel stil. Hoog tijd dus voor een duurzaam verdienmodel!

Voor een deel van de boeren is de oplossing eenvoudig. Zij kunnen zich richten op Nederlandse consumenten die veel belang hechten aan duurzaamheid én bereid zijn de prijs te betalen die daarbij hoort. Een nationaal landbouwakkoord zou daarbij meer dan welkom zijn om snel en veel meters te

Hoog tijd voor een duurzaam verdienmodel

kunnen maken. Laten we daarbij oog hebben voor de noodzaak van kortere ketens. Daarmee kunnen we enerzijds de marges verbeteren en anderzijds de consument verbinden aan de producent. Ondertussen moet de overheid consumenten voorlichten, onnodige regels opruimen en samen-

werking op de markt gaan toestaan. Nu worden restproducten bijvoorbeeld grotendeels als afval gezien, waardoor ze niet inzetbaar zijn als grondstof. Dit zit circulariteit in de weg. Opruimen die belemmeringen dus!

Wereldmarkt

Een eerlijk product voor een eerlijke prijs. Klinkt logisch, en is ook logisch. Maar helaas: zo simpel zit de wereld niet in elkaar. Want zélf als de helft van de Nederlandse consumenten overstapt op duurzame consumptie, dan is nog maar zo'n 15% van de productie hiermee geholpen. Kikkerlandje Nederland is namelijk de tweede landbouwexporteur ter wereld en daarmee een wereldspeler van formaat. Waar Nederlandse consumenten wellicht nog te verleiden zijn voor het betalen van een eerlijke prijs, zitten buitenlandse consumenten daar helemaal niet op te wachten. Wie produceert voor de wereldmarkt, moet opboksen tegen concurrenten die hun neus vaak ophalen voor duurzaamheid.

Sommigen zeggen: stop met die export, dan verbeteren natuur en milieu in Nederland veel sneller. Mijn antwoord zou zijn: En dan? Zou daar iemand mee gediend zijn? Nee, integendeel. Allereerst de economie niet, die dan tientallen miljarden aan

export misloopt waardoor veel banen in de hele voedselketen verloren gaan. Het remmen van de export helpt ook natuur en milieu niet als je het op wereldschaal bekijkt. De Nederlandse boeren behoren óók als je naar duurzaamheid kijkt tot de wereldtop. De landbouw beperken tot productie voor

eigen land, is dus als het schoonvegen van het eigen straatje met oogkleppen op. Ronduit kortzichtig. En dan hebben we het nog niet eens over het feit dat de intensieve veehouderij veel restproducten uit de economie verwerkt die anders ongebruikt vernietigd zouden moeten worden.

Voortouw

Eigenlijk is het eenvoudig. Er moeten - net als voor het klimaat - een of meer internationale landbouwakkoorden komen. Nederland zou daarin het voortouw moeten nemen. Iedere keer als er nieuwe internationale handelsverdragen gesloten moeten worden, is er daarvoor een uitgelezen kans. Onderdeel van die akkoorden zou wat mij betreft ook de eiwit-transitie moeten zijn. Denk aan de mogelijkheden van de wondere wereld van insecten, zoals krekels. En wat te denken van het teruggdringen van de dierlijke consumptie van gewassen die rechtstreeks door de mens kunnen worden geconsumeerd?

Nu blijkt echter iedere keer weer dat wel de belangen van de grote bedrijven in die onderhandelingen worden meegenomen, maar dat duurzame ontwikkeling voor de landbouwsector volstrekt genegeerd wordt. Sterker: nieuwe verdragen leiden vaak juist tot meer concurrentie tegen de laagst mogelijke prijs. Dan rem je duurzame ontwikkeling juist.

Daarom: geen woorden meer. Het belang van een duurzame landbouw moet blijken uit de verdragen die de regering met andere landen sluit!

Steven van Westreenen

VanWestreenen in het nieuws

Team **VanWestreenen**

Voorstellen nieuwe medewerkers |

Opnieuw voorstellen: Wieteke Schotsman

Aangenaam! Mijn naam is Wieteke Schotsman, en samen met mijn vriend en kinderen woon ik op ons melkveebedrijf in Sinderen. De afgelopen zeven jaar ben ik werkzaam geweest als adviseur milieu en ruimtelijke ontwikkeling bij VanWestreenen. Na een korte uitstap in een sector aanverwant aan de agrarische, ben ik toch tot de conclusie gekomen dat primair bedrijfsadvies mijn voorkeur heeft! Dagelijks ervaren we zelf op het bedrijf wat de (wisselende) wet- & regelgeving voor impact heeft. Het stuk ondernemerschap wat dit vraagt neem ik mee in mijn functie als adviseur. Daarbij ben ik gemotiveerd om altijd naar oplossingen te zoeken waardoor bedrijven zich kunnen blijven ontwikkelen. Wellicht kunnen we binnenkort sparren over uw toekomstplannen!

Opnieuw voorstellen: Arjan Versteeg

Na 2 jaar een andere uitdaging te zijn aangegaan buiten Van Westreenen en de agrarische sector is Arjan Versteeg per 1 maart weer vol enthousiasme begonnen bij VanWestreenen adviseurs als bouwkundig adviseur. "De verscheidenheid in projecten maakt dat elk project een nieuwe uitdaging is. Elke opdrachtgever en elk bedrijf is anders". Mijn motivatie is om daar op een juiste manier bij aan te sluiten en zo het maximale voor de opdrachtgever te bereiken. Ik zie er naar uit om u (weer) te ontmoeten en u te adviseren in uw ontwikkelingsplannen.

Adri-Piet Stam

Sinds mei 2018 is Adri-Piet Stam in dienst getreden als adviseur milieu en ruimtelijke ontwikkeling bij onze vestiging in Barneveld. Na het afronden van de opleiding Ruimtelijke Ordening & Planologie aan de Hogeschool Rotterdam, heeft hij anderhalf jaar de master Stedenbouw gevolgd aan de Rotterdamse Academie van Bouwkunst. Adri-Piet woont samen met zijn vrouw Anita in de Alblasserwaard. Na zijn studie is hij aan de slag gegaan bij een agrarisch adviesbureau. Na ruim zeven jaar als adviseur milieu en ruimtelijke ordening werkzaam te zijn geweest, heeft Adri-Piet begin dit jaar de overstap gemaakt naar VanWestreenen. Bij VanWestreenen houdt Adri-Piet zich met name bezig met ruimtelijke ordeningsprocedures, zoals uitbreiding en nieuwvestiging van (agrarische) bedrijven, de uitwerking van diverse inrichtingsplannen maar ook handhavingsskwesties. Met zijn betrokkenheid in de provincies Zeeland, Zuid-Holland en Utrecht hebben wij iemand in huis die kennis heeft van het gebied, wat resulteert in gerichte aanpak en communicatie. Zo kunnen wij onze klanten in met name deze regio's nog beter van dienst zijn. Adri-Piet: "Ik werk met open vizier en denk daarbij graag twee stappen vooruit. Door ervaring, kennis en creativiteit komen we er altijd uit!"

Huub Bruggink

Sinds medio augustus is Huub Bruggink in dienst getreden als adviseur milieu en ruimtelijke ontwikkeling bij onze vestiging in Lichtenvoorde. Hij is samen met zijn gezin woonachtig in Oud Ootmarsum. Hij is opgegroeid op een gemengd agrarisch bedrijf met als hoofdtak de varkenshouderij. De laatste twaalf jaar is hij werkzaam geweest als specialist Bedrijfsontwikkeling binnen een voerfirma. Hier heeft hij zich dagelijks bezig gehouden met alle relevante vergunningsprocedures en aanverwante advisering die bij de agrarische bedrijfsontwikkeling aan de orde komen. Het begeleiden van aanvragen en ook het maken van een goed praktisch en geoptimaliseerd uitbreidingsplan binnen de gestelde wettelijke kaders is dan ook geen onbekend terrein. Huub: "Het verschil maken voor een ondernemer door met een creatieve inslag het beste plan weten te realiseren, dat maakt ons werk tot vakwerk."

Dit had ik alleen niet bedacht

Uitbreiding en nieuwvestiging Jan Heij Machinefabriek in Wekerom

Vanuit het landelijke dorp Wekerom in de Gelderse Vallei ontwerpt en produceert Jan Heij Machinefabriek onderdelen en machines voor verschillende klanten in heel Nederland. Dat zijn veelal veevoederfabrieken maar ook een zelfmengende boer kan bij Heij terecht. Het familiebedrijf bestaat sinds 1970.

Wim Heij werkt samen met zijn vrouw en twee zonen in het bedrijf. "In 1985 ben ik hier begonnen en sinds 2002 ben ik eigenaar." Tegenwoordig worden machines, mengers, losse transportschroeven, etc. in een 3D model uitgewerkt. Hierdoor kan de machinefabriek snel maatwerk van het hoogste niveau leveren.

Maatschappelijke winst

Om snel te kunnen produceren zijn grotere voorraden opgeslagen. Hierdoor is uitbreiding van het bedrijfsgebouw noodzakelijk. Heij krijgt toestemming, maar er moet wel compensatie plaatsvinden. Er wordt met de gemeente een maatwerkoplossing overeengekomen waarin de benodigde sloopmeters worden gehalveerd en gecombineerd met een sociale toevoeging. "Toen de gemeente hier op bezoek was, hebben ze gevraagd of het bedrijf op een bepaalde manier iets zou kunnen terugdoen voor de samenleving. Wat dat moet zijn, is niet direct duidelijk. Er wordt een oplossing gevonden in het bieden van werkgelegenheid aan iemand met een dwarslaesie. Het betekent uiteindelijk dat het net nieuwe

kantoor met kantine op de eerste verdieping naar beneden wordt verplaatst en alles gelijkvloers wordt gemaakt. De nieuwe medewerker wordt omgeschoold van hovenier naar technisch tekenaar en heeft intussen een vast dienstverband bij de machinefabriek."

Tweede vestiging

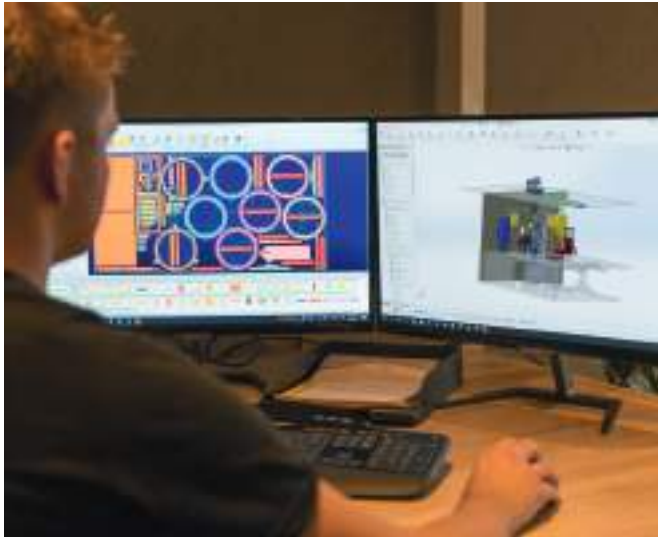
Twee jaar geleden kreeg Heij de kans om het agrarisch bedrijf van zijn buurman aan te kopen. Een uitkomst, want de benodigde sloopmeters voor de uitbreiding op nummer 21 waren voorhanden en er resteerden voldoende vierkante meters voor een tweede vestiging van het familiebedrijf op nummer 23. "Een mooie stap, want mijn twee zonen willen ook graag verder in het vak." De agrarische bestemming van deze locatie moest worden omgezet naar een niet-agrarische bedrijfsbestemming. "Een transformatie op basis van het functieveranderingsbeleid", aldus Laura van Laar, adviseur Ruimtelijke Ontwikkeling. Inmiddels functioneert de tweede vestiging naar wens. Albert van Deelen, bouwkundig adviseur: "Het was even puzzelen om de kraanbaan ingepast te krijgen op de

benodigde hoogte in het bedrijfsgebouw. Door het toepassen van een mansardekap zijn we hier toch in geslaagd."

Samenwerking

Voor beide vestigingen is een planologische procedure doorlopen en zijn de benodigde vergunningen aangevraagd. Tijdens het traject is gereageerd op diverse onvoorziene wendingen waardoor gaandeweg het plan steeds verder werd geoptimaliseerd. "VanWestreenen en de gemeente hebben hier ook zeer actief in meegedacht", vertelt Wim Heij. "Dit had ik alleen niet bedacht." Volgens Heij laat het iets zien van de creativiteit van het adviesbureau, dat altijd met een oplossing komt. "We doen al jaren zaken met VanWestreenen. Vroeger kwam Steven van Westreenen zelf nog veel. De samenwerking is super, ook met de andere adviseurs. Je ziet ze ook steeds meer in ons werkgebied. Ze hebben goed kijk op wat er speelt en kennen de wetten én de mazen."

VanWestreenen heeft in dit project de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Het verzorgen van de melding Activiteitenbesluit Wet milieubeheer **M**
- Het verzorgen van de aanvraag om Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets incl. tekeningen

- Begeleiding en coördinatie bij het wijzigen van het bestemmingsplan **R**

- Het verzorgen van de aanvraag voor de Omgevingsvergunning bouw **B**

VanWestreenen heeft in dit project de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Opstellen en coördineren Milieu Effect Rapportage (MER).
- Het verzorgen van de aanvraag voor de Omgevingsvergunning milieu incl. tekeningen.
- Het verzorgen van de aanvraag Wet Natuurbescherming incl. tekeningen.

M

- Begeleiding en coördinatie bij het wijzigen van het bestemmingsplan (partiële herziening).
- Opstellen plan KGO & KAF (kwaliteitsimpuls buitengebied & agro + food).

R

- Het verzorgen van de aanvraag voor de Omgevingsvergunning bouw incl. tekeningen

B

Stal voor stal gebouwd

Uitbreiding Varkensfokbedrijf Oude Lenferink B.V. in Fleringen

“Er zijn veel te veel regels en die zijn vaak niet goed overdacht. Ze zijn gemaakt door mensen die geen flauw benul van de praktijk hebben. De kloof tussen overheid en bedrijven groeit hierdoor.” Heel wat (agrarisch) ondernemers zullen zich herkennen in de woorden van Gerard Oude Lenferink. Samen met zijn vrouw en broer ‘runt’ hij een fokbedrijf met 3000 varkens in Fleringen, een dorp nabij Oldenzaal. “We doen ook mesttransport en hebben vier biogasinstallaties. Ja we zijn één van de duurzaamste bedrijven in het land.”

Je zou verwachten dat de overheid – die veel aandacht heeft voor verduurzaming van de economie – bedrijven als Gebr. Oude Lenferink geen strobreed in de weg legt om te ondernemen. De praktijk is echter weerbarstig. “Tien jaar geleden zijn we gestart met plannen om ons bedrijf uit te breiden. Uit economische noodzaak maar óók omdat we gewoon ondernemers zijn”, vertelt Gerard Oude Lenferink. VanWestreenen was vanaf het begin bij deze plannen betrokken. “We hebben zeven jaar nodig gehad om aan alle regels te voldoen en de procedures te doorlopen. Daarna nog drie jaar om te bouwen, we hebben stal voor stal gebouwd.” Het ging bij Gebr. Oude Lenferink om vijf stallen, inmiddels zijn er al aanvragen de deur uit voor nieuwe uitbreidingen. “We gaan rustig verder.”

CO2 reductie

Gebr. Oude Lenferink is bepaald geen doorsnee agrarisch bedrijf. De oorsprong ligt in 1955 toen men begon met het houden van varkens. In de ruim zestig jaar geschiedenis is het uitgegroeid tot fokbedrijf waar vleesbiggen op een duurzame manier worden gefokt, met name voor de export. Een gezonde leefomgeving voor de dieren staat centraal. “We blijven varkensboeren”, zegt Gerard Oude Lenferink, “zo zijn

we grootgebracht.” Toch kroop het ondernemersbloed waar het niet gaan kon en begon men met mesttransport en mestverwerking. Oude Lenferink: “We zijn één van de duurzaamste bedrijven van Nederland, hebben vorig jaar 775.000 ton CO2 gereduceerd en zijn zelfvoorzienend qua water, warmte en energie.” We betrekken graan van de afnemers van mest om voor een deel ons eigen voer te produceren. Een circulaire economie.

Blij mee

Als geen ander weet Gerard Oude Lenferink dat een ondernemer zich moet richten op zijn kernactiviteit. De vergunningsaanvragen voor uitbreidingen laat hij graag over aan VanWestreenen. “Daar zijn we blij mee, we zijn goed geholpen. Ze zijn heel goed in hun vak.” Barry Wopereis was namens VanWestreenen bij de bedrijfsuitbreiding betrokken. “Een complex project, dat tien jaar geleden startte met een MER en een bestemmingsplanwijziging voor een ster-locatie. Dat op zich is al veel werk. Maar het heeft geleid tot een groot bouwblok van bijna 3 hectare voor het varkensbedrijf en nog eens ruim 1,5 hectare voor de overige activiteiten. Volop kansen voor nu en de toekomst dus.”

‘Inmiddels zijn er alweer nieuwe aanvragen de deur uit’

VanWestreenen in het nieuws

Prikkelende sparringpartner

een verrassend andere kijk op de zaak, een gezond zelfvertrouwen (want ingewikkeld blijft het toch wel) en de wil om zich te blijven ontwikkelen. Met een knipoog naar Albert Einstein: 'Een avond waarop ie-

dereen van de Raad van Advies het met elkaar eens is, is een verloren avond.'

Relativerende buitenstaander

De Raad van Advies combineert verschillende soorten expertise en ervaring. Van kennis over hoe je een MKB bedrijf organiseert tot ervaring hoe je goed personeel aantrekt en behoudt. Van visie op de ontwikkeling van de agrarische sector tot praktisch inzicht hoe je visie omzet in een bedrijfsstrategie. Daarbij is de kunst om niet op de stoel van het management te gaan zitten, maar juist de relatieve buitenstaander te blijven die niet meegezogen wordt in de dagelijkse gang van zaken. De meerwaarde zit in het stellen van de vragen die door de hectiek van het dagelijks opereren verloren dreigen te gaan.

Een belangrijke uitdaging is het aantrekken van goed personeel. Mensen met kennis en ervaring op het terrein van de agrarische sector wat betreft wet- en regelgeving én die dat kunnen vertalen naar praktische oplossingen zijn schaars. We constateren dat VanWestreenen voor deze groep mensen een aantrekkelijke werkgever is. Door de schaal is veel eerder sprake van

verantwoordelijkheid nemen, flexibiliteit, creativiteit en het vermijden van bureaucratie. Dat geeft werkplezier omdat het uiteindelijk natuurlijk gaat om het bieden van antwoorden op de uitdagingen waar de klant mee worstelt. De Raad van Advies adviseert geregeld hoe deze omstandigheden gebruikt kunnen worden om nog meer goed personeel aan te trekken. Aan werk is geen tekort.

Toonaangevende speler

VanWestreenen wil niet alleen een bedrijf zijn dat oplossingen biedt voor specifieke projecten, maar ook een toonaangevende speler in de discussie over de toekomst van de landbouwsector. Agrariërs zien veel potentie voor de sector, maar ook genoeg knelpunten, gelet op maatschappelijk draagvlak en discussies in de politiek. De kennis die VanWestreenen dagelijks opdoet in de praktijk kan goed gebruikt worden voor het informeren van belangrijke spelers in Nederland. De Raad van Advies juicht dit toe. Te vaak worden oplossingen bedacht door ambtenaren die te ver van de praktijk afstaan. Kennis leveren hoe het beter kan, is relevant en heeft toegevoegde waarde.

Voor alle betrokkenen is van belang dat VanWestreenen ook de komende 25 jaar toekomst heeft. Failliet gaan zit er niet in! Daarvoor is er teveel werk te doen. En dat is een goede zaak. Wij vinden het een eer om vanuit onze rol het werk van VanWestreenen zoveel mogelijk te steunen.

Jan Elderink (Voorzitter)
Elbert Dijkgraaf (Secretaris)
Gert-Jan Oplaat (Lid)

V.I.n.r. Jan Elderink, Elbert Dijkgraaf, Steven van Westreenen, Barry Wopereis, Gert-Jan Oplaat

Een groeiend en dynamisch bedrijf komt regelmatig voor vraagstukken te staan die om een steekhoudend antwoord vragen. Om die reden heeft VanWestreenen sinds enige tijd een Raad van Advies. Of het nu gaat om de interne organisatie, de visie op de toekomst of de inhoudelijke ontwikkeling van het bedrijf, topkwaliteit leveren tegen een aantvaardbare prijs vraagt om aandacht en creativiteit. De Raad van Advies is bedoeld als prikkelende sparringpartner voor het management. De opgedane ervaringen hiermee zijn veelbelovend.

Een van de leden van de Raad van Advies, u mag zelf raden welke, sprak eens op een bijeenkomst die Steven van Westreenen had georganiseerd. Hij zei dat het zijn ambitie was om Nederland zo te organiseren dat VanWestreenen zo snel mogelijk failliet zou gaan. Zijn idee was dat als regels veel simpeler worden, er veel minder behoefte is aan technische ondersteuning en advies. Een dergelijke uitspraak is natuurlijk niet bepaald een aanbeveling om lid te worden van de Raad van Advies. Dat dit toch gebeurde, tekent het management van VanWestreenen. Niet bang voor

'Uiteindelijk gaven directe onderhandelingen met de wethouder de doorslag'

Wij haken níét af

Uitbreiding Harmes Pluimvee B.V. in Klazienaveen

Als Ramon Harmes samen met zijn vrouw in 2010 het familiebedrijf overneemt, heeft het echtpaar direct plannen: specialisatie en schaalvergroting. Om hun ambitie gestalte te geven, is een uitbreiding nodig van het pluimveebedrijf dat dan 125.000 vleeskuikens telt met een akkerbouw tak van ca. 120 ha. "We wilden naar 270.000 kuikens en hebben toen met Van Westreenen een traject ingezet. Vroeg inzetten en groot inzetten, dat was ons vertrekpunt." Nu, ruim zeven jaar later, is de uitbreiding gerealiseerd en meer dan dat. Harmes Pluimvee onderneemt duurzaam en kan uitgezonderd van storingsen, begin 2019 na de plaatsing van nog eens 500 kw aan zonnepanelen, zonder aansluitingen op het landelijke gas-, elektriciteits- en waternetwerk.

"Zo'n uitbreiding is een lastig traject", wist Ramon Harmes, "dat is het altijd. Gemeenten zijn terughoudend met dit soort uitbreidingen. Veel collega's in de sector haken halverwege af, maar je moet doorzetten, ook als betrokken instanties geen verantwoordelijkheid durven te nemen. Wij hebben altijd gezegd: wat er ook gebeurt, wij haken niet af." Uiteindelijk gaven directe onderhandelingen met de wethouder de doorslag en kwam het langsepende traject opeens in een stroomversnelling. Met als resultaat de sloop van twee oudere stallen en de bouw van vier nieuwe stallen en een nieuwe loods met daarin kantoor, kantine, hygiënesluis en technische ruimte voor de (nood)stroomvoorziening en de drinkwaterinstallatie.

Mestkachel

Bijzonder is dat het bedrijf van Harmes – als eerste in Europa - een volledig gecertificeerde eigen mest droog en verbrandingslijn heeft. Sinds 2014 mogen pluimveehouders van de EU mest op hun eigen bedrijf verbranden en zo

energie opwekken. "We gebruiken een derde van de mest, zo'n 800 ton, hiervoor. De overige 1700 ton drogen we in, deze wordt verwerkt tot meststof voor particulieren. Dit product gaat de hele wereld over." Mestverwerking en verbranding in de mestkachel is uitgesproken duurzaam. Zelfs de asresten, zo'n 4% van de hoeveelheid mest, zijn dankzij de hoge concentratie fosfaat en kali geschikt voor verwerking bij een kunstmestbedrijf. Overigens heeft Harmes naast pluimvee ook een akkerbouwbedrijf (dat korrelmaïs en tarwe verbouwt). De opbrengst daarvan wordt verwerkt tot voeders voor de vleeskuikens.

Goed werk

Over de samenwerking met Van Westreenen is Ramon Harmes zeer te spreken. "Ze doen hun werk zeer goed", luidt zijn eindconclusie, "hoewel het natuurlijk allemaal wat sneller mag gaan. Maar misschien wilde ik ook wel te snel." Adviseur Barry Wopereis van Van Westreenen: "Een nieuw traject voor

nog eens twee extra kuikenstallen is alweer in gang gezet. Maar als we nog even terugblikken op het gerealiseerde plan: Het was een mooi totaalproject met alle facetten van ons werk. Intensief overleg met Ramon en de gemeente Emmen, het wijzigen van het bestemmingsplan, opstellen van een MER, aanvragen bouw & milieu en al het tekenwerk, maken van een bestek voor de bouw van de pluimveestallen, de Wet Natuurbescherming en natuurlijke alle benodigde zaken voor het drogen en verbranden van de kippenmest. En dit alles met een prachtig eindresultaat. Een mooie opstap naar het volgende plan!"

VanWestreenen heeft in dit project de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Opstellen en coördineren Milieu Effect Rapportage (MER) M
- Het verzorgen van de aanvraag voor de Omgevingsvergunning milieu incl. tekening
- Het verzorgen van de aanvraag Wet Natuurbescherming incl. tekening

- Begeleiding en coördinatie bij het wijzigen/afwijken van het bestemmingsplan R

- Het verzorgen van de aanvraag voor de Omgevingsvergunning bouw B

VanWestreenen

Een kwart eeuw agrarisch advies

Tijdslijn |

1987

Boerenzoon Steven van Westreenen begint zijn carrière als onderzoeker in Wageningen, bij het Instituut Mechanisatie Arbeid en Gebouwen (IMAG). Ruim drie jaar later wordt hij adviseur Vergunningverlening bij de Dienst Bouw- en Milieuzaken van de gemeente Ede.

1993

In 1993 maakt Steven de overstap naar het bedrijfsleven. Bij Drieklomp Makelaars zet hij vanuit een zolderkamer de tak Milieu en Ruimtelijke Ordening op. Van Westreenen vertelt: "Boeren kwamen door allerlei milieukwesties in de knel met procedures. Vanuit mijn agrarische achtergrond wilde ik ze daar graag bij helpen."

Team in de begin jaren bij Drieklomp

2002

In 2002 gaat Steven zelfstandig verder onder de naam VanWestreenen – adviseurs voor het buitengebied. "Ik zag de business groeien en wilde doorontwikkelen. Toen heb ik de stap gezet naar een eigen kantoor." Ook wordt het werktterrein uitgebreid naar het oosten. Barry Wopereis is het aanspreekpunt en bedient de klanten in eerste instantie vanuit huis.

2006

Kantoor Lichtenvoorde groeit uit tot een volwaardige vestiging en opent een eigen kantoor aan de Varsseveldseweg.

2018

Dit jaar is Steven van Westreenen 25 jaar actief als adviseur voor het buitengebied. Intussen is VanWestreenen Adviseurs uitgegroeid tot een gerenommeerd adviesbureau met circa twintig werknemers. Naast agrariërs adviseert VanWestreenen ook steeds vaker andere ondernemers, bijvoorbeeld op het gebied van food en industrie.

VanWestreenen
Adviseurs voor het buitengebied

25
JAAR
ACTIEF

Doe wat je zegt

Nieuwbouw bijgebouw/hooiberg in Eemdijk

In het buitengebied van de gemeente Bunschoten ligt aan de Eem het erf van familie de Graaf. Op het terrein staan niet alleen een woning met schuren maar ook een nieuw opgetrokken hooiberg. Alex de Graaf: "Dankzij de inspanningen van VanWestreenen". In de nieuwgebouwde Bunschoter hooiberg zijn paardenboxen gerealiseerd. De paardensport is een uit de hand gelopen hobby van de dochters van het gezin.

VanWestreenen heeft in dit project de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Begeleiding en coördinatie bij het wijzigen van het bestemmingsplan

R

- Het verzorgen van de aanvraag voor de Omgevingsvergunning bouw

B

Een hooiberg is altijd al onderdeel geweest van het erf. Oorspronkelijk stond de hooiberg achter het woonhuis en de schuren. De agrarische functie was de hooiberg al verloren en hij verkeerde in een slechte bouwkundige staat. De nieuwe hooiberg kon ruimtelijk optimaal worden ingepast op het erf. Door het verplaatsten van de hooiberg zijn de andere schuren beter bereikbaar en is de inrichting op het perceel verbeterd

De hooiberg verwijst naar het oorspronkelijke agrarische karakter van Eemdijk en is dan ook een belangrijke referentie naar de ontstaansgeschiedenis. De Bunschoter hooiberg onderscheidt zich door een karakteristieke kapvorm; een tentdak met daarop een dak-kapel onder zadeldak met houten luiken en een hijsbalk.

De nieuwe hooiberg is ten opzichte van de oude hooiberg vergroot met 28 m². Hierdoor is het bouwwerk goed bruikbaar voor het houden van paarden. Door de beperkte toename in het oppervlak is er voldoende ruimte om drie paardenboxen naast elkaar te plaatsen. Ook is er ruimte voor een poets-/wasplaats en zadelkamer.

*'Goede mensen behouden
voor de geitensector'*

Geiten houden is houden van geiten

Nieuwbouw innovatiecentrum De Mekkerhof in Holten

De geitenhouderij in Nederland heeft een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt. Wie naar de Landbouwtelling kijkt ziet groeicijfers van 6 tot zelfs 12% per jaar. “Je ziet het nu echter afvlakken. De vraag van consumenten groeit, maar vanuit de overheid is er een rem gezet op de ontwikkeling van nieuwe bedrijven”, vertelt Erik Reefhuis van het recent geopende innovatiecentrum De Mekkerhof in Holten. VanWestreenen was vanaf het prille begin betrokken bij dit unieke initiatief, dat vanuit een passie voor geiten is ontstaan. “Geiten houden is houden van geiten.”

Een toename in vijf jaar van 45 procent deed de melkgeitenpopulatie stijgen tot 597.000 in 2018. De groei vroeg nadrukkelijk om meer kennis en ruimte voor onderzoek naar alle facetten van dit vee. Diervoederproducent Gelre IJsselstreek uit Azewijn – kortweg GIJS genoemd – nam het voortouw. Directeur Erik Reefhuis van GIJS: “We wilden een omgeving scheppen waar je innovaties kunt uittesten op lammetjes, geiten en de houdingssystemen zelf. Daarom is het innovatiecentrum bedacht. We willen de geitensector ook bekender maken bij buitenstaanders. Veel mensen hebben er een mening over, maar zijn nog nooit op een bedrijf met geiten geweest. Dat kan hier, we zijn in feite 24/7 bereikbaar. Sinds de opening in

juni hebben we al duizenden gasten ontvangen. Mensen op de fiets, maar ook veel groepen.” Omdat in Azewijn de bouw-mogelijkheden beperkt bleken, week GIJS uit naar Holten.

Afstudeeropdracht

De Mekkerhof is Europa's eerste geiteninnovatiecentrum. Er is ruimte voor 1.000 melkgeiten die gehouden worden op stro. Lammetjes worden grootgebracht met duurzaam voorver-warmde kunstmelk en verkassen na drie maanden naar de opfokstal. De stal voor de melkgeiten heeft een traditionele rapid exit-melkstal en mechanische ventilatie voor klimaatcon-trole. Dierenwelzijn vormt een belangrijk onderdeel in de be-

drijfsvoering. Een warmtepomp zorgt voor energiebesparing. Reefhuis: “De sector wordt professioneler en met het innova-tiecentrum willen we de verdere ontwikkeling stimuleren. Ook door bijvoorbeeld studenten van Wageningen University een afstudeeropdracht te bieden en zo goede mensen te behou-den voor de sector.”

Uniek

Dat VanWestreenen de bouw van het project zou begeleiden was geen moeilijke beslissing. “We werken al heel lang tot volle tevredenheid met hen samen en bevelen ze aan bij klanten”, vertelt Reefhuis kort en krachtig. Adviseur Roel ten Pas van VanWestreenen was blij dat hij het project mocht begeleiden. “Dit zijn de krenten uit de pap, het is bepaald geen standaard project. Wat mij betreft een uniek initiatief.”

VanWestreenen heeft in dit project de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Het verzorgen van de aanvraag Wet Natuurbescherming incl. tekeningen. **M**
- Het verzorgen van de melding Activiteitenbesluit Wet milieubeheer.
- Het verzorgen van de aanvraag om Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets incl. tekeningen.

- Het verzorgen van de aanvraag voor de Omgevingsvergunning sloop. **B**
- Het verzorgen van de aanvraag voor de Omgevingsvergunning bouw.
- Het verzorgen van het bestek en de aanbesteding incl. tekeningen.
- Begeleiding en coördinatie bij diverse onderzoeken.

Twee decennia VanWestreenen: Van Betuwelijn naar Zuiderzeehaven

Niet alleen Steven van Westreenen jubileert dit jaar. In juni was Theo van den Brink 20 jaar in dienst van VanWestreenen Adviseurs.

De bouwkundige/tekenaar vertelt: "Ik heb altijd al affiniteit gehad met de agrarische sector. Mijn vader werkte als aannemer veel voor agrariërs en mijn oudste broer is boer geworden. Ik kreeg er dus het nodige van mee." Na een aantal jaren voor een architectenbureau en voor een ingenieursbureau te hebben gewerkt, gaat hij aan de slag voor VanWestreenen, die op dat moment nog bij Drieklomp zit. "Er moest een bouwafdeling komen en daar kon ik een bijdrage aan leveren."

Bedrijvigheid

"Mijn eerste grote klus was een bedrijfsverplaatsing in het buitengebied van Valburg, dat moest wijken voor de aanleg van de Betuwelijn." Er is sindsdien veel veranderd. "Met de toegenomen wet- en regelgeving is het er de laatste jaren niet makkelijker op geworden om als boer te ondernemen", vindt Van den Brink. Ook het werk van de adviseurs is veranderd. "Er is steeds minder mogelijk en gemeenten zijn door de schaalvergroting vaak logge apparaten geworden."

gevonden. Een vergunningentrajec voor een boerenbedrijf is toch heel wat anders dan voor een mueslifabriek of industrie in de Zuiderzeehaven. Maar beide doe ik met evenveel plezier", besluit de jubilaris.

Er moest een bouwafdeling komen en daar kon ik een bijdrage aan leveren.

Het maakt het werk niet minder boeiend. "Er is voor mij steeds meer bijgekomen. Dat specialisme heb ik ook gezocht. Je ziet de werkzaamheden door de jaren heen verschuiven en verbreden. Naast agrarische is er ook andere bedrijvigheid in het buitengebied. Om daar mee aan de slag te gaan, heb ik altijd leuk

Time flies when you are having fun

Of ik een bijdrage wil leveren aan de jubileumeditie van het magazine van VanWestreenen. Uiteraard. Met liefde! Maar een jubileum? Hoe lang zou VanWestreenen al actief zijn? Het blijkt 25 jaar te zijn. Net zo lang als ik werkzaam ben voor de VanDrie Group. Als je het leuk en goed hebt, vliegt de tijd. Of in populair Engels: 'Time flies when you are having fun'.

Er is een interessant onderzoek gedaan door Dinah Avi-Babad en Ilana Ritov dat gepubliceerd is in de Journal of Experimental Psychology General uit 2003. Het onderzoek richt zich op die populaire Engelse frase. Zij concluderen dat mensen de duur van een tijdsperiode vanuit de herinnering anders beoordelen dan de tijd die het daadwerkelijk heeft gekost. Het komt er op neer dat hoe drukker je bent in een tijdsperiode, hoe sneller het verstrijken van tijd voelt. Best logisch. Wanneer je druk bent en gefocust op een taak die je uit moet voeren, is het lastig om de tijd in de gaten te houden.

De afgelopen 25 jaar zijn voor mij voorbijgevlogen. De Nederlandse

agribusiness is dynamisch. Het is hollen of stil staan. Verandering is het enige constante in onze wereld. Het is daarom goed om te kunnen beschikken over een partij waarop je kunt bouwen. Een onafhankelijk adviesbureau dat helpt bij alle veranderingen in de agrarische milieu-, bouw- en ruimtelijke ordeningswetgeving. Een bedrijf dat succesvol is gebleken, maar dat zich blijft ontwikkelen. VanWestreenen is tegenwoordig ook in de verdere keten actief, zoals in de food en industrie. Daarmee is VanWestreenen een belangrijke partner geworden voor de VanDrie Group. Twee familiebedrijven die samen optrekken vanuit een ketengedachte; een belangrijke en bestendige basis voor vruchtbare samenwerking. Het denken en sturen vanuit ketens zal voor de Nederlandse agribusiness steeds belangrijker worden. Alleen zo kan het concurrerend

blijven en kwaliteit waarborgen. Ik feliciteer alle medewerkers en klanten van VanWestreenen met de behaalde successen, hoop op de versterking van ketensamenwerking en wens eenieder toe dat er ook de komende jaren zoveel plezier is dat de dagen voorbij vliegen!

Henny Swinkels
Director Corporate Affairs
VanDrie Group

De dienstverlening van VanWestreenen, adviseurs voor het buitengebied, omvat:

Milieu-advies

Het doorlichten van bestaande vergunningen en onderzoek naar uitbreidings- en wijzigingsmogelijkheden. Het verzorgen van complete aanvragen om Omgevingsvergunningen en Wet Natuurbescherming inclusief het volledig verzorgen van de bijbehorende tekeningen. Het begeleiden in juridische procedures die hierbij een rol kunnen spelen. Het verzorgen van aanmeldingsnotities MER-beoordeling en volledige MER-procedures.

Ruimtelijk advies

Het adviseren en volledig begeleiden van bestemmingsplanprocedures voor bijvoorbeeld bouwvlakvergrotingen, tweede bedrijfswoningen, functieverandering en bedrijfsverplaatsingen. Het verzorgen van Plan-MER-procedures. Het begeleiden in juridische procedures die hierbij een rol kunnen spelen. Het ontwerpen en opstellen van landschappelijke inpassingen. Het uitvoeren van de Watertoets.

Bouwkundig advies

Het ontwerpen en tekenen van woningen, stallen en bedrijfsgebouwen. Het verzorgen van complete aanvragen om Omgevingsvergunningen, inclusief het verzorgen van de bijhorende tekeningen. Het coördineren van o.a. brandveiligheidsrapportages, constructieberekeningen en EPC /daglicht-berekeningen. Het opstellen van bestekken, verzorgen van aanbestedingen en verzorgen van bouwbegeleiding. Het verzorgen van sloopmeldingen. Het aanvragen van Waterwetvergunningen.

Colofon

Dit is een uitgave van VanWestreenen te Barneveld en Lichtenvoorde. Voor meer informatie over deze uitgave kunt u contact opnemen met Hanneke van Wessel. Aan het gestelde in deze editie van Ruimte! kunnen geen rechten worden ontleend.

Telefoonnummer: 0342 47 42 55 / 0544 37 97 37
Faxnummer: 0342 47 42 81 / 0544 37 83 64
Internet: www.vanwestreenen.nl
E-mail: info@vanwestreenen.nl
Redactie: Hanneke van Wessel en **krb**.communicatie
Vormgeving: **krb**.communicatie
Fotografie: A3Impressies, Yvonne van Driel, Bram Teeuwsen (pag. 32, 33)